

UCHWAŁA Nr XXIX/266/2014
RADY GMINY WIDUCHOWA
z dnia 26 czerwca 2014 roku

w sprawie rozpatrzenia skargi na Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widuchowej Marię Woźniak.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013r. poz. 594, 645 i 1318, z 2014r. poz. 379) oraz na podstawie art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013r. poz. 267, z 2014r. poz. 183) po rozpatrzeniu skargi na Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widuchowej Marię Woźniak, Rada Gminy Widuchowa uchwala, co następuje :

§ 1. Skargę z dnia 14 maja 2014 r. na Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widuchowej Marię Woźniak uznaje się za bezzasadną.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Widuchowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Józef Juszyszyn

Uzasadnienie do Uchwały Nr XXIX/266/2014
Rady Gminy Widuchowa
z dnia 26 kwietnia 2014 roku

Skarżący złożył w dniu 14 maja 2014 roku do Wójta Gminy Widuchowa skargę na Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Marię Woźniak, której zarzucił niekompetencję w związku z odebraniem mu stałego zasiłku pielęgnacyjnego.

Pismem z dnia 26 maja 2014 roku Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Maria Woźniak ustosunkowała się do wniesionej skargi i podniesionych w niej zarzutów. Z nadesłanych przez nią wyjaśnień wynika, iż Skarżący jest osobą samotną posiadającą orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym. W związku z orzeczoną niepełnosprawnością przyznany został mu zasiłek stały oraz zasiłek pielęgnacyjny. Ponieważ, do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej sukcesywnie napływały niepokojące informacje, że Skarżący widywany był w środowisku w stanie wskazującym na spożycie alkoholu, pracownik socjalny podpisał z nim kontrakt socjalny, w którym Skarżący zobowiązał się do nie spożywania alkoholu i do nie marnotrawienia środków finansowych otrzymywanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Podpisał również oświadczenie, z którego wynika, iż był świadomy, że w wypadku stwierdzenia dalszego marnotrawienia środków, forma wypłaty może zostać zmieniona na niepieniężną.

Z informacji przekazanych przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, iż w dniu 7 marca 2014 roku Skarżący pobrał zasiłek stały, po czym tego samego dnia w późniejszych godzinach został zatrzymany przez funkcjonariuszy Zespołu Patrolowego KPP w Gryfinie i doprowadzony do Miejskiej Izby Wyrzeźwień w Szczecinie. Zatrzymanie to miało charakter prewencyjny i było spowodowane przebywaniem Skarżącego pod wpływem alkoholu w okolicznościach zagrażających jego życiu i zdrowiu. W konsekwencji, w dniu 25 marca 2014 roku zostało wszczęte postępowanie w sprawie zmiany decyzji w części dotyczącej formy realizacji zasiłku stałego, celowego i pielęgnacyjnego. Skarżący jako strona został zawiadomiony o wszczęciu postępowania i możliwości zapoznania się ze zgromadzoną dokumentacją, ale z prawa tego nie skorzystał. W tym stanie rzeczy, w związku ze stwierdzeniem przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń finansowych z pomocy społecznej, zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, decyzje przyznające świadczenia w postaci zasiłku stałego, celowego i pielęgnacyjnego zostały zmienione w części dotyczącej formy ich wypłaty z pieniężnej na niepieniężną.

W dniu 11 kwietnia 2014 roku Skarżący wniósł odwołanie od decyzji. Został również poinformowany, iż zgodnie z art. 153 k.p.a. wniesienie odwołania wstrzymuje wykonanie decyzji. Jednakże, w dniu 15 kwietnia 2014 roku wycofał wniesione odwołania od decyzji i wystąpił z wnioskiem o wykupienie recept oraz opłacenie rachunków z zasiłku stałego. Z kolei, w dniu 22 kwietnia 2014 roku złożył pismo do Wójta Gminy Widuchowa, z którego treści trudno było wywnioskować, czy wnosi skargę na działalność Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, czy odwołanie od decyzji. Wobec powyższego, Wójt Gminy Widuchowa zwrócił się do Skarżącego o sprecyzowanie pisma i następnie, po uzyskaniu odpowiedzi, przekazał sprawę do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w trybie art. 65 k.p.a., jako odwołanie od decyzji. W związku z powyższym, sprawa została przekazana do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Szczecinie.

Mając na uwadze powyższe, rozpatrując złożoną skargę, w pierwszej kolejności należy wskazać, iż zgodnie z art. 108 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny zatrudniony w ośrodku pomocy społecznej lub w powiatowym centrum pomocy rodzinie może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. Przy czym, w świetle art. 6 ust. 1 pkt 6 u.p.s. kontrakt socjalny to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny.

Natomiast, zgodnie z art. 11 ust. 1 u.p.s., w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego. Zdaniem doktryny, z przypadkiem marnotrawienia będziemy mieli do czynienia wówczas, gdy świadczeniobiorca przeznacza środki na coś, co nie jest niezbędną potrzebą bytową, wydaje pieniądze niegospodarnie, rozrzutnie (*I. Sierpowska, Komentarz do ustawy o pomocy społecznej*, LEX 2009).

Dodatkowo należy wskazać, iż zdaniem judykatury celem przepisu art. 11 u.p.s. jest m.in. zapewnienie skuteczności i efektywności przyznanej pomocy ze środków publicznych, aby uniknąć ryzyka ich marnotrawienia np. przez osoby dotknięte chorobą alkoholową. Jeżeli osobie takiej zaproponowano podpisanie kontraktu socjalnego, w którego postanowieniach ujęto m.in.: prowadzenie trzeźwego trybu życia, utrzymywanie abstynencji, podjęcie i ukończenie terapii, to nie można zgodzić się z opinią, że warunki zawarcia kontraktu socjalnego nie pozwalają zachować godności człowieka (*wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 25 stycznia 2012 roku w sprawie o sygn. akt II SA/Rz 1173/11*).

Natomiast, zgodnie z art. 106 ust. 5 u.p.s., decyzję administracyjną zmienia się lub uchyla na niekorzyść strony bez jej zgody w przypadku zmiany przepisów prawa, zmiany sytuacji dochodowej lub osobistej strony, pobrania nienależnego świadczenia, a także można zmienić lub uchylić decyzję, jeżeli wystąpiły przesłanki, o których mowa w przepisach art. 11, 12 i 107 ust. 5.

W związku z powyższym, należy wskazać, iż po pierwsze w przypadku powzięcia informacji o nadużywaniu alkoholu przez Skarżącego, pracownik socjalny miał pełne prawo w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej klienta, a także przeciwdziałaniu jego wykluczeniu społecznemu zawrzeć z nim kontrakt socjalny, w którym Skarżący zobowiązał się do niespożywania alkoholu i nie marnotrawienia środków finansowych otrzymywanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Po drugie, w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń, korzystania z nich w sposób niezgodny z przeznaczeniem, jak i marnotrawienia własnych zasobów finansowych, organ miał prawo zmienić formę przyznanej pomocy z pieniężnej na niepieniężną. Natomiast, o marnotrawieniu środków można mówić, gdy świadczeniobiorca przeznacza środki na coś, co nie jest niezbędną potrzebą bytową, jak również wydaje pieniądze niegospodarnie. Po trzecie, co szczególnie istotne, organ mógł zmienić decyzję administracyjną na niekorzyść strony bez jej zgody w przypadku właśnie m.in. wystąpienia przesłanek, o których mowa w przepisach art. 11 ustawy o pomocy społecznej.

Mając na uwadze powyższe należy wskazać, iż zmiana formy przyznanej pomocy z pieniężnej na niepieniężną bez zgody strony była zgodna z przepisami prawa w przypadku, o ile organ ustalił, iż klient rzeczywiście nie dotrzymał warunków kontraktu socjalnego i marnotrawił przyznane świadczenia, jak i własne zasoby, na zakup alkoholu. Taki stan rzeczy wynikał zaś z zatrzymania Skarżącego przez funkcjonariuszy Policji i doprowadzenia go do Izby Wyrzęźwień. Należy podkreślić, że Skarżący podpisał oświadczenie, z którego wynika, iż był świadomy, że w wypadku stwierdzenia dalszego marnotrawienia środków na zakup alkoholu, forma wypłaty może zostać zmieniona na niepieniężną. O możliwych konsekwencjach swojego zachowania był zatem uprzedzony.

Na marginesie należy jedynie wskazać, iż zgodnie z przepisami kodeksu postępowania administracyjnego Skarżący miał prawo wnieść odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Szczecinie od wydanych decyzji w przedmiocie zmiany formy przyznanej pomocy z pieniężnej na niepieniężną. Z informacji przekazanych przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Marię Woźniak wynika, iż z swojego prawa skorzystał, a sprawy zostały obecnie przekazane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Szczecinie, które to rozstrzygnie o ich zasadności. Tym niemniej, na dzień dzisiejszy, nie sposób dopatrzeć się naruszenia prawa przez organ administracji, który wydał decyzje w sprawie zmiany formy wypłaty na niepieniężną tj. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widuchowej.

W związku z powyższym, po rozpatrzeniu skargi złożonej przez Skarżącego, jak również wyjaśnień Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Widuchowej Marii Woźniak, wniesioną skargę należało uznać za bezzasadną.

Rada Gminy Widuchowa jednocześnie poucza skarżącego, iż zgodnie z art. 239 kodeksu postępowania administracyjnego w przypadku, gdy skarga w wyniku jej rozpatrzenia uznana została za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na skargę, a skarżący ponowił skargę bez wskazania nowych okoliczności, organ właściwy do jej rozpoznania może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy bez zawiadamiania skarżącego.